

'ЛАСНИК ЖЭКУКЭКУКЭК

Година V, Broj 193-194 oktobar 2004 ISSN 1451-1266

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ВЕСТИ ИЗЛАЗИ СА БЛАГОСЛОВОМ Њ.П. ЕПИСКОПА РАШКО-ПРИЗРЕНСКОГ Г.Г. АРТЕМИЈА

Митрополит смоленски и калињинградски кирил

СВЕТСКА ЗАЈЕЛНИЦА ТРЕБА ІА ЗАУСТАВИ ПАТЊЕ СРБА НА КОСОВУ

Говор на састанку Европског савета верских вођа и верских вођа са Косова, 8. новембар 2004, Лувен - Белгија

Цењени чланови Европског савета верских поглавара и верских поглавара Косова! Драги говорници-представници Норвешке, Европске Уније и НАТО-а! Драга браћо и сестре!

Поздрављам учеснике састанка на коме ћемо чути представнике држава и међународних организација које раде на проблемима Балкана и посебно Косова.

Прво бих желео да се захвалсвима који раде успостављању мира на Балкану. Несугласице, које вуку своје порекло из прошлости, погоршале су се и довеле до недавних ратова и сукоба . На Балкану нема тренутно крвопролића и многе државе и међународне организације знатно су допринеле таквој ситуацији. Ипак, сами балкански народи су нашли свој пут до мира, захваљујући добрим делом и молитвама верских вођа који су позвали народе на мир и покушали да зауставе насиље.

Говорећи ово, не могу а да не скренем вашу пажњу на трагичне и алармантне аспекте ситуације. На жалост, мир на Балкану, а посебно на Косову, није ни потпун ни праведан. Многи људи умиру или су истерани са своје земље, од старина света места су варварски разрушена, а повратак великог броја избеглица још не долази у питање.

Покушај да се оправда спољна војна интервенција свео се на идеју о одбрану националне мањине. Обећали смо етнички мир и мултикултурално друштво под контролом међународног војног контингента уз помоћ међунаро-

дног цивилног персонала. Ипак, људи још пате - овог пута српски

народ на Косову.

Као резултат, зид међусобног неповерења између Срба и Албанаца на Косову достигао је несхватљиве размере, а одговорни не покушавају да радикално промене ситуацију.

Садашњи односи међу народима на Косову показују да светска заједница у стварности признаје "право моћи" и не може ништа да уради да поврати правичност. Није случајно да чујемо да људи позивају на радикалну поделу територија где живе Срби и Албанци. Чврсте етно-територијална подела постаје плод сукоба како на Балкану уопште, укључујући Босну, тако и у регионима Средњег Истока и јерменско-азербејџанске сукобе и сукобе у неким афричким земљама.

аслушамо о способности светске заједнице да разреши сукобе доносећи народима мирољубиву коегзистенцију. Пракса, пак, показује да успостављање моноетничких територија, подељених гранцама и зидовима, понекад даје стварне гаранције безбедности. Шта више,

THE WORLD COMMUNITY SHOULD STOP THE SUFFERING OF THE SERBS IN **KOSOVO**

Speech at the meeting of the European Council of Religious Leaders and Religious Leaders of Kosovo, Leuven (Belgium), 8 November 2004 Esteemed members of the European Council of Religious Leaders

and religious leaders of Kosovo! Dear speakers representatives of Norway, the European Union and NATO! Dear brothers and sisters!

I greet the participants of the meeting, at which we shall listen to the representatives of states and international organizations dealing with the problems of the Balkans and of Kosovo in particular.

First of all I would like to thank all those who work for the establishment of peace in the Balkans. The contradictions, which are rooted in the distant past, have become worse in the region and led to wars and conflicts in the recent years. There is no great bloodshed in the Balkans at present, and great service to this situation was rendered by many states and international organizations. However, it were the Balkan nations themselves who 'guided their feet into the way of peace' largely thanks to the preaching of the religious leaders who have called people to peace and tried to stop violence.

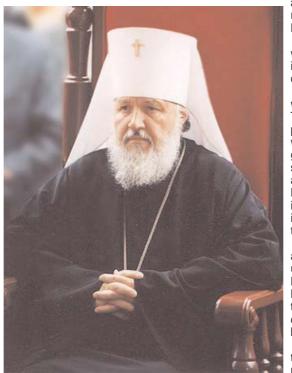
Having said this, I cannot help drawing your attention to the tragic and alarming aspects of the situation. Unfortunately, peace in the Balkans, and in Kosovo in particular, is neither complete, nor just. Many people are dying or are being expelled from their land, the ancient holy places are barbarously destroyed, and the return of the considerable number of refugees is still out of the question.

An attempt to justify the foreign military intervention was reduced to the idea of the defense of a national minority. We were promised an ethnical peace and multicultural society under the control of the international military contingent with the assistance of international civil personal. Yet, people still suffer - this time the Serbian population of Kosovo.

As a result, a wall of mutual distrust between the Serbs and Albanians in Kosovo has grown to inconceivable dimensions, while the responsible persons do not try to radically change the situation.

The present relations among people in Kosovo show that the world community actually recognizes 'the right of the might' and cannot do anything to restore justice. It is not fortuitous that we hear the appeals to radical division of the territories, where the Serbs and Albanians reside. The rigid ethno-territorial division becomes the outcome of conflicts both in the Balkans in general, including Bosnia, and in the regions of the Middle East and the Armenian-Azerbaijanian conflicts, as well as in some African countries.

We hear about the ability of the world community to settle conflicts by bringing people to peaceful coexistence, However, practice shows that the establishment of the monoethnic territories, divided by frontiers and walls, sometimes gives real guaranties of security. Moreover, the most

Митрополит Смоленски и Калињинградски Кирило Metropolitan of Smolensk and Kaliningrad Kiril

најмоћније земље света , de facto, признају војне победе једне од страна у сукобу, а каткад и припомажу постизању тих победа. Све ово ставља у озбиљну сумњу постојеће законске стандарде, сам принцип правде и идеју о изградњи мулти-културалног друштва. Неки чак кажу да је ова идеја пропала. Ми,, ипак не можемо и не треба да одбацимо идеале правичности и законитости претварањем светске политике у поље "права моћи. Ситуација на Косову треба да постане лакмус папир помоћу кога ће светска заједница видети да ли смо спремни да испунимо најбоље моралне идеале, или се човечанство повлачи у закон џунгле.

Светска заједница треба да заустави патње Срба и свих других народа на Косову. Дозволите ми да изразим своју наду да ћемо ми, међународни политичари и верски поглавари, смоћи снаге да донесемо трајан мир у овај регион нашим заједничким трудом, пошто пут неправде, мржње и насиља никад неће довести до стварног разрешења сукоба.

Владика Атанасије Јевтић на трибини на Машинском факултету у Београду

НИСМО ПРОТИВ ЕВРОПЕ

Били смо ових дана у Бриселу где су нападали Српску православну цркву због тога што није подржала излазак Срба на косметске изборе. А ћутали су кад смо рекли: Изашли смо, господо, пре две године, и шта смо добили? Шегачење шиптарско у скупштини са оних десетак наших људи. Сад да их буде и тридесет исто ће се Шиптари с њима шегачити. Донесите уредбе о спречаванју мајоризације, то је кључно. Ми не желимо да будемо само фина етикета за остварење шиптарских циљева. Уосталом, Шиптари годинама нису гласали, и њих нико није питао зашто

не гласају, а нас на то терају.

То потцењивање и здраве памети - од оног што се данас назива слободна Европа - већ постаје неподношљиво. Да нам кажу: Косово или Брисел?, наш одговор би требало да буде:

- Господо, враћамо улазнице, оставите нас на миру. Али не, они хоће да нас спасу по сваку цену.

Неки мисле: кад уђемо у Европску заједницу или у "Партнерство за мир", решиће се сви наши проблеми. Ја сам рекао у Бриселу: "Партнерство за мир" је позивање на НАТО, а тај НАТО је нашу децу бомбардовао 78 дана. Зашто? Због једног манијака.

И рекао сам им тамо: Ми у манастиру Тврдошу већ имамо осликану на фресци малу Милицу Ракић, ону трогодишњу девојчицу од родитеља српских избеглица која је страдала од њихове бомбе, а испод фреске пише: "Милица Ракић, новомученица НАТО". То НАТО написали смо латиницом.

Нисмо ми против Европе, али смо против онога што они нама намећу, против начина на који то чине, јер знамо да нико неће одговарати за последице оног што се чини. Највише што ће рећи јесте: "сори", или ће, евентуално, написати у мемоарима да се погрешило. Треба да имају мало осећаја и да нас не потцењују. Та слободна Европа стално нам чита лекција као да ми нисмо слободн. Они, у ствари неће да ми будемо слободни, него да будемо слободни по мери коју нам они одређују.

Задивио ме због свега случај једне Јеврејке, која је дошла недавно да се крсти у нашој цркви у Паризу. Питали су је: "Зашто"? "Зато што једино Срби нису антисемити", рекла је. А Италијан који ме је возио ових дана у Дечане, рече ми како међу њима већ постоји изрека: "Непокоран као Србин".

powerful countries of the word de facto recognize military victories of one party in a conflict, and sometimes assist the achievement of these victories. All this puts into serious doubt the existing standards of law, the very principle of justice, and the idea of building a multicultural society. Some people even say that this idea failed. Yet we cannot and should not turn down the ideals of justice and lawfulness by making world politics a domain of the 'right of the might'.

The situation in Kosovo should become a litmus paper by which the world will see whether we are ready to implement the best moral ideals, or whether humanity is receding into the law of the jungle.

The world community should stop the suffering of the Serbs in Kosovo as well as of any other nation. May I express my hope that we, politicians, international and religious leaders, will be able to bring about a lasting peace in this region through our common work, as the way of injustice, hatred and violence will never lead to any real settlement of the conflict.

Bishop Atanasije Jevtic at public forum at The Faculty of Machine Engieering in Belgrade

WE ARE NOT AGAINST EUROPE

"We were recently in Brussels where the Serbian Orthodox Church came under attack for failing to support Serb participation in Kosovo and Metohija elections. They fell silent when we responded: Gentlemen, two years ago we did vote and what did we get? Albanians taunting our ten people in the parliament. If you put 30 of them there now they will still be taunted. You need to pass some decrees to prevent their marginalization, that is the key thing. We don't want to be a mere label on the realization of Albanian goals. After all, the Albanians didn't vote for years and no one

asked them why they didn't vote; on the other hand, we are being forced to vote.

"This discrimination of common sense by what is today called free Europe is truly becoming intolerable. When they tell us "Kosovo or Brussels?" our answer should be: "Gentlemen, we are giving back the invitation, now leave us in peace. But they want to save us - at any price.

"Some think: when we join the European Union or Partnership for Peace, all our problems will be solved. As I said in Brussels, Partnership for Peace is an introduction to NATO and that same NATO bombed our children for 78 days. Why? Because of one maniac.

"And I also said that in Tvrdos Monastery we already have a fresco of little Milica Rakic, the three year-old little girl whose parents were Serbian refugees and who died by their bomb and the inscription under the fresco says: 'Milica Rakic, newly martyred by NATO'. And we wrote 'NATO' in the Roman alphabet not in Cvrillic.

"We are not against Europe but we are against what it is forcing upon us and against the way they are doing it because we know that no one will be accountable for the consequences of what is being done. The most that will be said is 'Sorry' or someone will write in their memoirs that a mistake was made. They need to show a little bit of heart and stop underestimating us. This free Europe is constantly lecturing us as if we were not free. In fact, they don't want us to be free, they want us to be free only us much as they will allow us to be.

"I was amazed recently by the story of a Jewish woman from an Orthodox father and a Jewish mother who came recently to our church in Paris to be baptized. They asked her: 'Why?' 'Because only the Serbs are not anti-Semites,' she replied. And the Italian who drove me to Decani just the other day told me that the Italians already have a saying: 'As defiant as Serb'."

Владика Атанасије Bishop Atanasije

ПАТРИЈАРХУ ПАВЛУ ДОДЕЉЕН ОРДЕН СВЕТОГ КНЕЗА ВЛАДИМИРА ПРВОГ СТЕПЕНА

PATRIARCH PAVLE AWARDED ORDER OF HOLY PRINCE VLADIMIR OF THE FIRST DEGREE

Са благословом Свјатејшег Патријарха московског и све Русије Алексија II, а у организацији Фонда јединства православних народа, у Москви је одржан свечани добротворни концерт са којег је сав приход

намењен завршетку иконостаса у храму Светог Саве у Београду.

Делегацију коју је предводио Његова Светост Патријарх Павле, изузетно топло су дочекали Свіатеіши Патријарх Московски и целе Русије са великодостојницима Руске Цркве. Дочеку су присуствовали и представници министарства иностраних послова Русије, амбасадор Државне заједнице Србија и Црна Гора у Русији Милан Рочен и министар културе Драган Којадиновић, који је раније допутовао у Москву.

Приликом доласка Његова Светост Патријар Павле је изразио захвалност Свјатјшем Патријарху Алексију, Руској Православној Цркви и народу Русије на помоћи српском народу у току протеклих тешких година. Његова Светост Патријарх Павле је истакао да наш народ са захвалношћу памти посету Руског Патријарха Београду 1999. године, када је Југославија била бомбардована.

Одговарајући на поздраве Свјатејши Патријарх Московски и све Русије Алексије II је рекао да памти службу који су тада служили у незавршеном храму Светог Саве, који, иако огроман, није могао да прими све људе који су желели да се помоле за мир, па је служба завршена на великом платоу испред храма.

Председник Републике Србије, Борис Тадић, је у поздравном говору рекао да се налази у делегацији као председник Одбо-

ра за завршетак изграднје храма Светог Саве, за који осећа двоструку одговорност: и пред људима и пред Богом . Председник Тадић је нагласио да завршетак и уређење храма, има огроман значај за српски народ.

Другог дана посете Свјатејши Патријарх Московски и све Русије Алексије II састао се у Патријаршијској резиденцији са Његовом Светошћу Патријархом српским Г. Павлом и Председником Србије Борисом Тадићем. Пријему су присуствовали Митрополит црногорско-

приморски Г. Амфилохије, Епископ рашко-призренски Г. Артемије, умировљени Епископ захумско-херцеговачки Атанасије, чланови црквено-привредне делегације из Србије и високи достојанственици Руске Цркве Митрополит Калуски и Боровски Климент, Архиепископ Истрински Арсеније и свестенослужитељи Руске Цркве.

Свјатејши Патријарх Алексије II је додао да је овогодишњи добротворни концерт организован са жељом да се помогне српском народу, који је прошао кроз многа искушења, у завршетку радова на уређењу храма Светога Саве.

Поглавар Руске Православне Цркве Алексије II одликовао је Његову Светост Патријарха српског Г. Павла орденом Светог равноапостолног кнеза Владимира (І степена) за велики допринос на јачању православног јединства и развијање братских веза између сестринских цркава, Руске и Српске Православне цркве, и поводом 90. годишњице живота Његове Светости Патријарха Павла.

Патријарх Српски Г. Павле служио Свету Архијерејску Литургију на празник обновљења храма Светог Великомученика Георгија (Ђурђиц) у Подворју СПЦ у Москви

Патријарх Српски Г. Павле уз саслужење Његовог Високопреосвештенства Митрополита црногорско-приморског Г. Амфилохија,

With the blessing of His Holiness Patriarch Alexy II of Moscow and All-Russia, the Orthodox Peoples Unity Fund organized a formal fundraising concert in Moscow with all proceeds dedicated to the completion of the

iconostasis of the St. Sava Memorial Cathe-

dral in Belgrade.

Patriarch Alexy and senior dignitaries of the Russian Church received a delegation headed by His Holiness Serbian Patriarch Pavle with exceptional warmth. The welcome was also attended by representatives of the of the Russian ministry of foreign affairs, the state union of Serbia and Montenegro ambassador to Russia, Mr. Milan Rocen, and Serbian culture minister Dragan Kojadinovic, who was already in Moscow.

Upon arrival Patriarch Pavle expressed

his gratitude to Patriarch Alexy, the Russian Orthodox Church and the people of Russia for their help to the Serbian people during the course of the most recent difficult years. Patriarch Pavle emphasized that our people remember the visit of the Russian Patriarch to Belgrade in 1999, when Yugoslavia was bombed, with gratitude.

In his response, Patriarch Alexy said that he still remembers the service then held in the incomplete St. Sava Cathedral, which despite its enormous size could not hold all the people who wished to pray for peace, and so the service was concluded in the great square in front of the church.

In his welcoming remarks, Serbian President Boris Tadic said he was in the delegation as the chairman of the Council for completing the construction of St. Sava Cathedral and that he feels doubly responsible "to both the peo-

ple and to God". President Tadic emphasized "the completion and furbishing of the church has a tremendous significance for the Serbian peo-

On the second day of the visit, Patriarch Alexy met with Patriarch Pavle and President Tadic in the Patriarchate. The reception was also attended by Metropolitan Amfilohije of Montenegro and the Littoral, Bishop Artemije of Raska and Prizren, Bishop Atanasije of Zahumlje and Herzegovina (retired), members of the church and economic delegation

from Serbia, senior dignitaries of the Russian Church, Metropolitan Clement of Kaluga and Borovsk, Archbishop Arsenios of Istra, and priests of the Russian Church.

Patriarch Alexy added that this year's fundraising concert was organized with the desire to help the Serbian people, who have gone through so many trials, to complete work on the furbishing of St. Sava Cathedral.

Patriarch Alexy, who is the head of the Russian Orthodox Church, awarded Patriarch Pavle with the Order of the Holy Prince Vladimir Equal to the Apostles (of the First Degree) for his great contribution to strengthening Orthodox unity and the development of

fraternal relations between the sister churches of Russia and Serbia, and on the occasion of the 90th birthday of Patriarch Payle.

Patriarch Pavle served Holy Hierarchal Liturgy on the feast of the Renovation of the Church of St. George (Djurdjic) in the church of the Holy Apostles Peter and Paul in the Podvorye of the Serbian Orthodox Church

Његова Светост Патријарх Павле His Holiness Patriarche Pavle

Његова Светост Патријарх Павле на Литургији у Москви His Holiness Patriarche Pavle during the service in Moscow

Архиепископа орехово-зуетског Г. Алексеја, архимандрита Антонија настојатеља Подворја СПЦ, архимандрита Захеја настојатеља Подворја Америчке Православне Цркве, архимандрита Игњатија настојатеља Подворја Бугарске Православне Цркве, протојереја Николаја (Балашова) секретара Одела Спољних Црквених Послова Руске Православне Цркве и свештенства, служио је Свету Архијерејску Литругију у храму Светих Апостола Петра и Павла у Москви у Подворју Српске Православне Цркве.

Литургији су присуствали и чланови дипломатског кора, високи званичници и привредници Републике Србије и Црне Горе који су на позив Његове Светости Патријарха московског и све Русије Г. Алексија II и Фонда јединства православних народа допутовали у престони град Москву ради учешћа на концерту и великом добротворном скупу приређеном у циљу довршетка радова на Спомен-храму Светог Саве у Београду.

Светој Архијерејској Литургији је присуствовао велики број верника оба братска народа као и дечији хор Светог Јована Дамаскина из Санкт Петерсбурга који су српским напевом допринели лепоти Богослужења.

РЕПОРТЕРИ "ВЕСТИ" СА КОСМЕТСКИМ СРБИМА НА ЗАДУСНИЦАМА У ИСТОКУ

ЛЕЛЕК НАД СРУСЕНИМ СПОМЕНИЦИМА

Око педесетак Срба, прогнаника из Истока и околине, обишло је, поводом Задушница, разорена православна српска гробља у овој вароши подно Мокре горе, као и у метохијским селима Ђураковац, Суви Лукавац и Осојане.

На обронцима падине, чијим врхом доминира манастир Гориоч, смештено је српско гробље, у Истоку. У тој вароши је некад живело 30.000 Срба на територији целе општине, а данас нема више ни једног Србина. Организатор овог молитвеног обиласка гробаља, био је Кординациони ценатар Србије за Косово и Метохију, вођа пута Ненад Ашанин, а аутобус је уступио МУП Србије.

У Истоку, на гробљу зараслом у коров, како се видело, тек понеки надгробни споменик је остао читав. Већ са улаза у ово вечно почивалиште Срба, у очи пада да су највише пострадала надгробна обележја фамилије Љушић, а ни Вулићи и остали нису прошли боље.

- Јадна моја мајко, кукавни мој оче, мила браћо шта дочекасте... Злотвори да вам ни

мртвима мира не дају - нариче старица Миланка Џоговић, крај породичних гробница својих Вулића.

До земље се сагиње да целива оштећене слике на срушеним споменицима својих најмилијих. Тамјаном кади хумке, прелива их црвеним вином, пали свеће. На гробовима предака, сродника и упокојених комшија исто чине, такође обливени сузама, и остали Срби протерани из Истока. Једни друге нуде гутаљајем ракије, кољивом, погачом и разним понудама - за душу покојницима.

Свежа хумка у Сувом Лукавцу

За разлику од Истока и Ђураковца, на вечном српском почивалишту у Сувом Лукавцу, постоји и свежа хумка из 2004. године, мада је и она разорена и у коров зарасла.

Суви Лукавац је повратничко село, до сада је обновљено двадесетак кућа и Срби су пре годину дана почели да се враћају. Чува их шпански Кфор из оближњег села Осојане. Како Срби мештани кажу, војници веома одговорни и савесно обављају свој задатак.

- Ово је ново гробље, формирано после Другог светског рата. Старо српско гробље је у самом центру вароши. Већим делом је преорано и измештено пре скоро 50 година, да би се подигло стамбено насеље, које је и данас окружено преосталим, неизмештеним српским надгробним споменицима. Али, тамо данас не можемо, Кфор не одобрава да застанемо, сувише је ризично - објашњава вођа пута Ненад Ашанин.

На путу за Ђураковац, у центру Истока, из аутобуса се назиру у траву зарасли мали, накривљени надгробни стари српски споменици у in Moscow with the concelebration of Metropolitan Amfilohije; Archbishop Alexy of Orehovo-Zujevo; Archimandrite Antonije, the administrator of the Podvorye of the Serbian Orthodox Church; Archimandrite Zaheje, the administrator of the Podvorye of the Orthodox Church of America; Archimandrite Ignjatije, the administrator of the Podvorye of the Bulgarian Orthodox Church; Protopresbyter Nikolai (Balashov), the secretary of the Section on External Church Relations of the Russian Orthodox Church, and the clargy

Liturgy was attended by members of the diplomatic corps, senior officials and economic leaders of the Republics of Serbia and Montenegro who traveled to the capitol of Moscow at the invitation of Patriarch Alexy and the Orthodox Peoples Unity Fund to participate in a concert and great philanthropic gathering prepared for the purpose of completing work on St. Sava Memorial Cathedral in Belgrade.

Holy Hierarchal Liturgy was also attended by a large number of faithful of both fraternal peoples, as well as by the children's choir of St. John of Damascus from St. Petersburg, which contributed to the beauty of Divine Service with songs in Serbian.

"VESTI" REPORTERS JOIN KOSOVO AND METOHIJA SERBS ON THE SATURDAY OF THE SOULS IN ISTOK

WEEPING OVER DESTROYED GRAVESTONES

On the Saturday of the Souls [All Souls' Day] some fifty Serbs expelled from Istok and vicinity visited the destroyed Serbian Orthodox cemeteries in this town at the foot of the mountain of Mokra Gora, and the

Metohija villages of Djurakovac, Suvi Lukovac

and Osojane.

The Serbian cemetery in Istok is located on a steep hillside dominated by the monastery of Gorioc at the top. The municipality of Istok, including the town itself, was once home to 30,000 Serbs; today not one remains. The Coordinating Center for Kosovo and Metohija organized this prayerful visit to the cemeteries and the Serbian ministry of internal affairs provided a bus.

Although the cemetery in Istok was overgrown with weeds, it was apparent that few grave markers remained whole. From the very entrance to this place of eternal rest for the Serbs, it is plain that the tombstone of the Ljusic family sustained the heaviest damage, not that the Vulic family and others fared much better.

"My poor mother, my unfortunate father, my dearest brothers, see the fate that has

befallen you... The evil-doers will not leave you in peace even in death," wails elderly Milanka Dzogovic, next to the tombs of her family, the Vulices.

She bends down to the ground to kiss the damaged photographs embedded on the destroyed gravestones of her loved ones. She censes the graves, pours red wine on them, lights candles. Other Serbs expelled from Istok, also in tears, do the same on the graves of their forefathers, relatives and deceased neighbors. They offer each other brandy, wheat, bread and other offerings - for the repose of the soul of the deceased.

Рушевине села Љуг и панорама Истока Ruins of village Ljug and panorama of town

New grave in Suvi Lukavac

Unlike in Istok and Djurakovac, there is a new grave from this year in the Serbian cemetery in Suvi Lukavac, even though it, too, is destroyed and covered with weeds.

Suvi Lukavac is returnee village. So far some 20 houses have been rebuilt and a year ago Serbs began to return. They are protected by Spanish Kfor from the nearby village of Osojane. According to the Serbian locals, the soldiers are very responsible and conscientious in carrying out their mission.

"This is the new cemetery established after World War II. The old Serbian cemetery is in the very center of town. Most of it was tilled over and relocated almost 50 years ago to build a housing settlement, which even today remains surrounded by the remaining, non-relocated Serbian gravestones. But we cannot go there today; Kfor will not allow us to stop because it is too risky," explains the leader of group, Nenad Asanin.

On the road to Djurakovac, which passes through the center of Istok, from the bus we can see the small old Serbian gravestones standing crookedly in the grass surrounded by highrises. Some of them are right

кругу вишеспратница, понеки чак и непосредно крај улазних врата.

У Ђураковцу, где уназад пет година, такође, нема више ни једног Србина, на српском гробљу је катастрофално стање. Не постоји више ни један надгробни споменик, а хумке су зарасле у траву, трње и младо багремово растиње, а тик крај гробља, у дворишту једне разрушене куће, лутају свиње.

Срби Ђураковчани показују на таблу крај пута на којој на албанском језику пише "Мусолај" и објашњавају да је у непосредној близини српског гробља хришћанско насеље Албанаца римокатолика, који су се, по старини, презивали Мусоловић.

- Погледајте овај ужас и ову несрећу. Од наше старе средњовековне православне српске цркве, једне од најстаријих на Косову и Метохији, остао је да зјапи само сабласни костур. Суши се и пет векова стари храст, јер су и њега шиптарски терористи покушали да минирају, али направа није експлодирала. Бог није дао. А споменике су нам Шиптари однели, слова са надгробних плоча избрусили, уклесали имена својих покојника и на своја гробља поставили - прича Зоран Перовић.

Био је до пре пет година староседелац Ђураковца, јер се, прича нам он, фамилија Перовић у Ђураковац доселила још 1908. године, из Црне Горе.

Данас су Перовићи и сви остали Срби староседеоци општине Исток прогнаници и живе широм Србије и Црне Горе, као расељена лица.

Р. Лончар ВЕСТИ из Франкфурта, обј.10.новембар 2004.

Поглде с Космета: Прогнаници из Истока у завичају

ВРАГ ЗАСЕО НА ПРАГ

Пре него што је барут замирисао, овде је живело 30.000 Срба, данас више нема ниједног, а на старој адреси станују непознати станари

- Е мој кукавни Србине! И ти доживе да те из родног места сустигне судбина прогнаника - јетко прокоментариса Источанин Ненад Ашанин, вођа пута у име Координационог центра Србије за Косово и Метохију за Исток, варошице коју су, праћени војницима Кфора, недавно посетили репортери "Вести" и педесетак прогнаних Срба.

Комплетан српски живаљ, објашњава Ненад Ашанин, доласком међународне војне и цивилне мисије, био је принуђен да се исели из Истока пред албанским погромом, 14. јуна 1999. године. У граду је остало 29 онемоћалих Срба који ником ништа нажао нису учинили и који су веровали да им се ништа лоше не може да деси. Али, десетак дана касније, сећа се Асанин, сви ти старци су побијени. Четворо их је нађено и сахрањено, а остали су живи спаљени у једној кући!

Рат као брат

- Не верујем да су злочин починили овдашњи Албанци јер у време када су они одлазили у избеглиштво, комшије Срби су настојали да им сачувају имовину. За два месеца од доласка КФОРа и УНМИКа сви ти Албанци су се вратили кућама, а након принудног одласка Срба, град населише и Шиптари из дреничког краја, као и они из Албаније. Албански староседеоци вероватно нису могли да спрече злочине, пљачке, паљења и разарања српске имовине зато што би и сами страдали од својих екстремних сународника - сматра Ашанин.

Из јужног, албанског дела Косовске Митровице, путујући преко Дренице, највећег и најљућег упоришта албанске ОВК, пред улазом у Србицу, скрећући кроз

атар албанског села Ракош, стиже се у градић Исток, на Косову и Метохији. На улазу у варош у очи пада сиво здање Унмиковог затвора "Дубрава", док на обронцима Мокре Горе, изнад Истока, лепотом доминира средњовековни православни манастир Гориоч.

Двоструки арсини

- Свесни смо да је Србија немоћна да нам сама помогне, али нас чуди немушти став УНМИКа и УН по питању српског повратка. Лета 1999. не само што су вратили све избегле Албанце у року од два месеца, већ су толерисали и досељавање нових, тако да сада Исток има дупло више шиптарских досељеника, него домаћих Албанаца - тврди

next to the entrance doors.

In Djurakovac, where there have also been no Serbs living for the past five years, the Serbian cemetery is in catastrophic condition. Not one gravestone remains and the graves themselves are overgrown with grass, nettles and young black locust trees. Right next to the cemetery, pigs wander in the yard of a demolished house.

The Serbs from Djurakovac point out a sign by the road that says "Musolaj" in Albanian and they explain that immediately next to the Serbian cemetery there is a Christian settlement of Roman Catholic Albanians who since long ago have had the last name "Musolovic".

"Just look at this horror and this tragedy. All that remains of our medieval Serbian Orthodox church, one of the oldest in Kosovo and Metohija, is this phantom-like skeleton. A five hundred year old oak tree is drying up because the Albanian terrorists tried to blow it up but their device did not explode. God would not allow it. The Albanians took the gravestones and removed the names from them with a grinder. Then they hewed the names of their deceased on the markers and placed them on their own graves," says Zoran Perovic.

Five years ago he was himself a long-time native of Djurakovac. The Perovic family came to Djurakovac from Montenegro in 1908. Today the Perovices and all other natives of Istok are refugees who live scattered throughout Serbia and Montenegro.

By R. Loncar Vesti Frankfurt, Published November 10, 2004

Perspective from Kosovo and Metohija: People expelled from Istok visit their homes

THE DEVIL HAS CAMPED AT OUR DOOR

Before the smell of gunpowder, there were 30,000 Serbs living here. Today not one remains and unknown people are living at their old addresses

"Ah, my unfortunate Serb! You, too, have experienced the fate of a refugee from your native town," commented Nenad Asanin tersely [to himself]. Asanin, a native of Istok, now leads a group of some 50 Serbs and "Vesti's" reporters on a Kfor escorted visit to this town on behalf of the Coordinating Center for Kosovo and Metohija.

With the arrival of the international military and civil mission, Asanin explains, the entire Serbian population was forced to flee Istok before an Albanian pogrom on June 14, 1999. Twenty-nine elderly Serbs who had harmed no one and did not imagine they themselves could be harmed stayed behind. But ten days later, Asanin recalls, all the old people had been slaughtered. Four of them were found and buried; the others were all burned alive in one house!

Рушевина на путу за Драгољевац Approaching the village Dragoljevac

War as a brother

"I don't believe the crime was committed by local Albanians. At the time they themselves were refugees, their Serbian neighbors tried to look after their property. Two months after the arrival of Kfor and UNMIK, all these Albanians returned to their homes. After the Serbs were chased out, the town was inhabited by ethnic Albanians from the Drenica region, and Albanians from Albania. The Albanian locals probably could not have prevented the crimes, looting, torching and destruction of Serbian property without themselves being killed by their extremist compatriots," believes Asanin.

One arrives in the small town of Istok in Kosovo and Metohija from the southern, Albanian part of Kosovska Mitrovica by traveling through Drenica, the biggest and fiercest stronghold of the Albanian KLA, before entering Srbica and by turning through a hamlet of

the Albanian village of Rakos. The first thing one sees upon entering the town is the gray building of UNMIK's Dubrava prison. The slopes of the mountain of Mokra Gora, rising above the town, are dominated by the beauty of the medieval Orthodox Christian monastery of Gorioc.

Our co-travelers can barely recognize their native town. Luxurious homes of the new Albanian wealthy class have strung up everywhere. Some of them have been built on Serbian-owned land without the knowledge of the owner. Interspersed between these villas are the phantom-like, stripped skeletons of the Serbian houses. Everyone is surprised that the new buildings are not surrounded by the two meter-high reinforced fence typical of Albanian settlements. It is also obvious that not all Albanians profited after the expulsion of the Serbs from Istok. Their houses and

Ашанин.

Наши сапутници једва препознају родну варош. Никле су многе вишеспратнице нових албанских богаташа. Неке су подигнуте на српским имањима, без знања власника. Између тих вила сабласно зјапе огољени костури разрушених српских кућа. Изненађујуће на све делује и то да око нових стамбених објеката нема зиданих ограда, високих два метра, што је донедавно било уобичајено за албанску средину. Видно је и да неки Албанци староседеоци нису профитирали након протеривања Срба из Истока. Куће и окућнице су им, показују сапутници "Вести", исте као и пре пет година, само мало више оронуле.

Градским сквером доминира бели мермерни споменик албанским борцима из минулих оружаних сукоба. Ашанин, вођа пута, запрепашћено узвикну: "Људи, па ту је била кућа моје тетке Љубице Крстић!"

Каменице нису летеле

Изнад самог центра Истока, приближавајући се старом насељу Љуг, путници занемеше пред страхотом. Овај, до пре пет година искључиво српски део града са 400 породичних кућа, потпуно је уништен.

- До прогонства, на територији источке општине, у граду и околним селима живело је око 30.000 Срба. Они су до доласка КФОРа и УНМ/Ка на Косово и Метохију чинили половину укупног становништва општине, док је у самом градском језгру међу 28.000 житеља било 12.000 Срба, а сада више нема ниједног - прича Ненад Ашанин, данас смештен у избегличком кампу на београдској Ади Циганлији, са женом и троје деце, мајком и тастом.

Светињу бране монахиње

Игуманија Антуса, чувши жамор на српском језику, излази из цркве и обрадована поздравља изненадне госте, у порти Гориоча. После богослужења, нуди ракију, сокове, кафу, кекс, јабуке, а посетиоцима дарива и воштанице, да их упале за душу својим покојницима, на гробљу. Манастир из 14. века који је подигао краљ Стефан Дечански опстао је захваљујући монахињама које ни за време мартовског погрома албанских терориста нису хтеле да га напусте, али и шпанским војницима КФОРа који савесно чувају ову светињу.

- Ено је, моја кућа - показује нам Ашанин остатке грађевине, међу изгорелим и минираним рушевинама, па наставља: - Кад смо прогнани, најпре су опљачкали наше покућство. Затим су с кућа скидали цреп, прозоре, врата и све што је било употребљиво као грађевински материјал, па су објекте палили или минирали, да не бисмо могли да се вратимо на своја вековна огњишта. Али, преварили су се, вратићемо се кад-тад!

Имућни постали сиромаси

Срби су у Истоку били имућнији део становништва. Имали су много некретнина, што у кућама и локалима у градском језгру, што на сеоским газдинствима у општинском атару. Људи су се, углавном, бавили малом привредом, сточарством и земљорадњом, а било је и запослених у државним структурама. "Имали смо у Истоку фарме са 18.000 свиња и 9.000 говеда, а у рибњаку гајили пастрмку", присећају се протерани Срби.

Уследило је и друго изненађење: аутобус који је усред дана пролазио кроз Исток, у пратњи КФОРа и Косовске полицијске службе, није дочекан као у ранијем периоду, циглама и псовкама кад би се на Косову и Метохији угледале београдске регистарске таблице! Мада су уске кривудаве улице биле пуне света, нису полетеле каменице, није било уздизања два прста, нити безочних гестикулација. Додуше, било је запрепашћених погледа, ту и тамо пљуванја у правцу аутобуса са београдском регистрацијом, као и добацивања: "Зашто не идете пешке?!" Али, било је обостраних поздрава махањем руке и насмешених лица кад би се међусобно препознали Срби из аутобуса и неки Албанци са градских улица.

Залудни преговори

Општина Исток се распростире од административне границе са Црном Гором и централним делом Србије, па до града Србице, у дреничком крају. Мокра Гора дели Исток од Тутина у Србији и Рожаја у Црној Гори, а код села Озрим се граници с метохијском општином Пећ. Уназад пет година о повратку прогнаних источких Срба безброј пута се узалуд преговарало с албанским општинским властима, које истрајавају у намери да не дозволе повратак у град.

yards look the same, perhaps a little more dilapidated than before, the locals point out to us.

The town square is dominated by a white marble statue to Albanian fighters in the recent armed conflicts. Asanin, the group leader is aghast: "Dear people, that is where the house of my aunt, Ljubica Krstic, used to be!"

No stone throwing

Just a little above the center of Istok, on the way to the old settlement of Ljug, the travelers turned speechless with horror. This part of the town, inhabited exclusively by Serbs until five years ago and consisting of some 400 family homes, has been completely destroyed.

"Until the expulsion, there were about 30,000 Serbs living in the municipality of Istok, that is, in the town itself and the surrounding villages. Until the arrival of Kfor and UNMIK in Kosovo and Metohija, they comprised half of the total population of the municipality. In the town itself, 12,000 out of a total population of 28,000 were Serbs. Today there is not one," says Asanin. Today he lives in a refugee camp in Belgrade's Ada Ciganlija with his wife, three children, mother and mother-in-law.

"There's my house," says Asanin, pointing to the ruins of a building among other burned and dynamited ruins. He continues: "After we were expelled, first our furniture was looted. Then they took the ceramic tiles from the roof, the windows, doors and everything else that could be used as construction material. What remained was then torched or blown up to ensure that we could not return to our age-old homes. But they deceive themselves because sooner or later, we will return!"

There was another surprise: the bus, which was passing through Istok in the middle of the day escorted by Kfor and the Kosovo Police Service, was not met with bricks and curses, like earlier when Belgrade license plates were seen in Kosovo and Metohija! Although the narrow, winding streets were full of people, there was no stone throwing, no finger gestures, no suggestive hand motions. There were, it is true, some horrified looks, and spitting in the direction of the bus with its Belgrade plates, as well as comments like: "Why don't you walk around?!" But there were also some mutual greetings exchanged with waving of hands and smiling faces when the Serbs on the bus and some Albanians in the streets recognized each other.

Useless talks

The municipality of Istok stretches from the administrative border with Montenegro and central Serbia to the town of Srbica in the region of Drenica. The mountain of Mokra Gora separates Istok from Tutin in Serbia and Rozaj in Montenegro, and the village of Ozrim borders on the Metohija municipality of Pec. During the course of the past five years, countless attempts have been made to talks with the Albanian municipal government regarding the return of expelled Istok Serbs but they have been fruitless and the authorities are adamant in rejecting returns to the town.

Riches to rags

The Serbs of Istok were among the wealthier part of the population. They owned much land, both houses and businesses in the town itself, as well as farms throughout the municipality. People for the most part operated family farms, raising livestock and crops, and some worked in public institutions. "We had farms with 18,000 pigs and 9,000 head of cattle in Istok, and we raised trout in the fish pond," recall the expelled Serbs

Monastery protected by its sisterhood

Abbess Antusa, upon hearing the chattering in Serbian, came out of the church and joyfully welcomes the surprise visitors in the courtyard of Gorioc. After services, she offers brandy, juices, cookies and apples and presents the visitors with wax candles as gifts to light on the graves of their loved ones. This 14th century monastery, built by King Stefan of Decani, has survived thanks to the determination of its nuns, who refused to leave it even during the March pogrom by Albanian terrorist, as well as the conscientious efforts of Spanish Kfor, which protects this holy shrine

Double standards

"We are aware that Serbia is powerless to help us alone but we are surprised by the inarticulate position of UNMIK and the UN with respect to Serb returns. In the summer of 1999 they not only brought all the Albanian refugees back within two months but they also tolerated the arrival of new ones. Today Istok has twice as many Albanian newcomers as native Albanians," claims Asanin

ПРОСЛАВЉЕНА КТИТОРСКА СЛАВА СВ. КРАЉА МИЛУТИНА У МАНАСТИРИМА БАЊСКА И ГРАЧАНИЦА

Грачаница - Бањска, 12. новембар 2004.

Овогодишња слава Св. Краља Милутина, ктитора манастира Бањске и Грачанице прослављена је свечаније него претходних година. Уочи празника, у четвртак вече на свечаном бдењу у манастиру Бањска, код Звечана, Епископ рашко-призренски Артемије, уз

саслужење свестеномонаха Епархије рашко-призренске замонашио искушеника Дејана Домазетовића, родом из Призрена, давши му монашко име Данило. Ово је уједно прво монашење у манастиру Бањска након више стотина година откада се шивот у манастиру угасио. Јутрос је владика Артемије служио свету Архијерејску литургију и пресекао славски колач у манастиру Бањска где се окупио већи број верника са простора Митровице и Звечана. У манастиру Бањска већ четири месеца живи ново младо монашко братство са настојатељем протосинђелом Симеоном Виловским.

У манастиру Грашаница бдење уоши ктиторске славе као и данашњу свету архијерејску литургију служио је с благословом епархијског архијереја викарни епископ Теодосије. Након литургије и освећења

славског колача у част ктитора манастира Св. Краља Милутина, владика Теодосије је присуствовао свечаној академији у Дому културе у Грачаници поводом 130 годишњице рада школе Св. Краља Милутина. Уз богати културно-уметнишки програм ђаци су обелезили постојање ове школе која је почела свој рад у окриљу манастира Грачанице.

ЕРП КИМ Инфо-служба

THEIR FOUNDER, HOLY KING MILUTIN Gracanica - Banjska, November 12, 2004 This year the monasteries of Banjska and Gracanica celebrated the feast of the Holy King Milutin, the founder of both monasteries, more festively than in previous years. On the eve of the holiday, on Thursday night, in the monastery of Banjska near Zvecan, Bishop Artemije of Raska and Prizren tonsured novice Dejan Domazetovic, a native of Prizren, giving him the monastic name of Daniel. This was the first tonsuring of a monk in the monastery of

On Friday morning Bishop Artemije served Holy Hierarchal Liturgy and cut the Slava cake. Lots of faithful, particularly the youth gathered at Banjska for this occasion. For four months now the monastery of Banjska has been the home of a young new monastic brotherhood led by Protosingel Simeon Vilovski.

Banjska more than 300 years since life in the monastery was extinguished.

MONASTERIES OF BANJSKA AND

GRACANICA CELEBRATE FEAST OF

In the monastery of Gracanica vicar Bishop Teodosije of Lipljan served the vigil on the eve of the feast of the Holy King Milutin with the blessing of Bishop Artemije. After the liturgy and the consecration of the Slava cake in honor of the founder of the monastery, Bishop Teodosije attended a formal academy in the Culture Hall in Gracanica held on the occasion of the 130 year anniversary of the opening of Holy King Milutin School. Students of the school prepared a rich cultural and artistic program to mark the birthday of their school which began its work under the auspices of the monastery of Gracanica.

ERP KIM Info Service

FIRST PATRON SAINT'S DAY CELEBRATED SINCE RETURN TO BURNED RUINS OF ZOCISTE **MONASTERY**

Gracanica, November 14, 2004

Today, on the feast of Sts. Cosmas and Damian (the Holy Unmercenary Physicians), the first patron saint's day of Zociste Monastery since the recent return of the monks to the burned ruins of this holy shrine was celebrated.

Due to heavy rain Bishop Teodosije of Lipljan and the clergy and monastics of the Diocese of Raska-Prizren and Kosovo-Metohija served Holy Hierarchal Liturgy in the nearby Serb village of Velika Hoca in the church of the Holy Protomartyr and Archdeacon Stefan. Several hundred faithful attended Holy Liturgy and the festive luncheon prepared by the monks of Zodiste and the faithful of Hoca. In addition to Serbs from Velicial Litural Server Hoca Machine Litural Server Hoca Protocology and Prince Pr ka Hoca and Orahovac, Serbs from the Metohija enclaves of Bicha and Osojani, from the north of Kosovo and an entire busload of faithful from

Valjevo came with KFOR escorts.

On behalf of Bishop Artemije, Bishop Teodosije greeted the faithful who gathered in great number despite difficult security conditions and bad weather. He had special words of encouragement for Protosingel Petar and his brethren who "came at a difficult time to a difficult place with firm faith and hope in God's help in restoring life in this ancient holy shrine and in rising Zociste Monastery again from the ashes". Bishop Teodosije also thanked members of KFOR who supported the return of the monks and who are currently protecting the monastery.

The monastery of Sts. Cosmas and Damian (the Unmercenary Physicians) in Zociste was built in the 14th century. It is mentioned for the first time in the charter of the Holy King Stefan of Decani from 1327. The Holy King turned over the monastery and surrounding land for the use of the Serbian monastery of

Chilandar on the Holy Mountain of Athos as its monastery metoh, or estate. The church and monks' quarters were destroyed many times throughout history. In summer 1999 Albanian extremists completely destroyed the church with its remnants of frescoes dating back to the 14th century, and set fire to the monks' quarters. Since then until one month

Бденије у манастиру Бањска From the vigil at the Monastery of Banjska.

ПРВА СЛАВА НАКОН ПОВРАТКА НА ЗГАРИШТЕ МАНАСТИРА ЗОЧИШТЕ

Грачаница, 14. новембар 2004. год

Данас, на празник Св. бесребреника Козме и Дамјана (Светих Врача) прослављена је прва слава манастира Зочишта након недавног повратка монаха на згаришта ове светиње.

Због јаке кише свету архијерејску литургију Епископ липљански Теодосије са свестенством и монаштвом Епархије рашко-призренске

служио је у оближњем српском селу Великој Хочи, у храму св. првомученика архиђакона Стефана. Светој литургији и ручку које је са монасима из Зочишта припремио верни народ Хоче присуствовало је више стотина верника. Поред Срба из Велике Хоче и Ораховца уз пратњу КФОР-а дошли су и Срби из метохијских енклава Биче и Осојана, са севера Косова као и један цео аутобус верника из Ваљева.

Владика Теодосије је у име епископа Артемија поздравио верни народ који се окупио у великом броју и поред тешких безбедносних околности и временских услова. Посебно је охрабрио протосинђела Петра и његову сабраћу који су у "тешком времену дошли на тешко место са чврстом вером и надом у Божју помоћ да обнове живот у древној светињи и подигну из пепела манастир Зочиште". Владика Тео-

досије се такође захвалио и припадницима КФОР-а који су подржали повратак монаха и који тренутно обезбеђују манастир.

Манастир Св. Козме и Дамјана (Свети Врачи) у Зочишту подигнут је у 14. веку. Први пут се помиње у хрисовуљи Св. Краља Стефана

Манастир Зочиште, снимак од 28. 10. 2004. Zociste Monastery, photo from 28. 10. 2004.

КОСОВО И МЕТОХИЈА KOSOVO AND METOHIJA

Децанског из 1327. године. Свети Краљ је овај манастир и околна имања предао на коришћење српском манастиру Хиландару на Светој Гори као манастирски метох. Црква и монашки конаци су више пута страдали кроз историју. У лето 1999. године албански екстремисти до темеља су разрушили цркву у којој су чувани остаци фрескописа из 14. века и запалили монашке конаке. Од тада па све до пре месец дана манастир је био напуштен јер монасима није био омогућен повратак. Захваљујући залагању представника КФОР-а али и сагласности локалних општинских власти у манастир се вратило трочлано монашко братство на челу са протосинђелом Петром, настојатељем манастира Ђурђеви Ступови, који је пре рата био игуман манастира

ЕРП КИМ Инфо-служба

ПРОСЛАВЉЕНА КТИТОРСКА СЛАВА СВ. КРАЉА СТЕФАНА У МАНАСТИРУ ВИСОКИ ДЕЧАНИ

Дечани, 24. новембар 2004. год.

У присуству више стотина верника са Косова и Метохије и осталих делова Србије и Црне Горе у манастиру Високи Дечни прослављена је ктиторска слава Св. Краља Стефана Дечанског. Свету Архијерејску литургију уз саслужење двадесетак свештенослужитеља из више Епархија СПЦ служили су Његово Преосвештенство бивши Епископ Захумско-херцеговачки Атанасије и Епископ Теодосије Липљански уз благослов епархијског архијереја Епископа Артемија, који због здравствених разлога није могао да присуствује слави.

Након свете архијерејске Литургије свим гостима је послужен славски ручак у великој манастирској трпезарији. Свечаности у Дечанима присуствовали су такође и високи представници Мисије УН и КФОР-а: заменик шефа УНМИК-а Франческо Бастаљи и генерали Коп и Розманит. Такође су били присутни представници америчке, британске и италијанске канцеларије у Приштини. Испред краљевске породице Карађорђевића слављу је присуствовала Принцеза Линда Карађорђевић са сином Борђом.

Својим певањем славље су увеличали православни појци из сестринске Право-славне Албанске Цркве и Охридске Архиепископије као и бројни гости из свих крајева Србије.

Гостима се најпре обратио домаћин славе, Владика Теодосије који се захвалио свима присутнима у име одсутног владике рашкопризрен-

ског Артемија. "Благодаримо Господу на овом дану и овој радости јер смо као и увек до сада осетили како нас ова светиња повезује у истинској Христовој љубави", рекао је владика Теодосије. "Посебно поздављамо припаднике КФОР-а који нас већ пет година чувају и без чијег труда ово данашње славље не би било могуће", рекао је владика Теодосије.

У име шефа УНМИК-а, његов заменик г. Франческо Бастаљи (Francesco Bastagli) захвалио се домаћинима и пожелео свим присутнима мир и благостање. "Као што је свети Краљ учинио многа чуда тако се надамо да ће и сада дати вид и прозрење свима на Косову и свугде где се о Косову буде одлучивало, како би све заједнице живеле у миру и толеранцији", нагласио је г. Бастаљи, преневши поздраве шефа УНМИКа Сорена Јесена Петерсена који је тренутно у посети Вашингтону

Епископ Атанасије је потом одржао беседу у којој је говорио о значењу крста који се састоји из вертикале (љубави према Богу) и хоризонтале (љубави према ближњима). "Бог је дошао на свет и постао човек да би нас учинио боговима, постао је твар да би нас учинио нетрулежнима, пострадао је на крсту да би нас учинио бесмртнима. То је вера која нас је држала и коју сви ми, а посебно браћа на Косову и Метохији треба да имају да би остали и опстали уз своје домове и светиње", рекао је владика Атанасије, посветивши посебно изабране речи деци Косова и Метохије и целога света која представљају највеће богатство човечанства.

ago the monastery was abandoned because the monks were prevented from returning. Thanks to efforts on the part of KFOR representatives and the agreement of local municipal authorities, a brotherhood of three monks returned headed by Protosingel Petar, the administrator of the monastery of Djurdjevi Stupovi (the Pillars of St. George) and the former abbot of Zociste Monastery.

ERP KIM Info Service

FEAST OF HOLY KING STEFAN OF DECANI, PATRON SAINT AND FOUNDER, CELEBRATED IN VISOKI DECANI **MONASTERY**

Decani, November 24, 2004

The feast (Slava) of the patron saint and founder of Visoki Decani Monastery was celebrated on Wednesday, November 24, 2004, in the presence of several hundred faithful from Kosovo and Metohija and other parts of Serbia and Montenegro. With the concelebration of some twenty members of the clergy from several Dioceses of the Serbian Orthodox Church, Holy Hierarchal Liturgy was served by His Grace Bishop Atanasije of Zahumlje and Herzegovina (retired) and His Grace Bishop Teodosi-je of Lipljan with the blessing of His Grace Bishop Artemije of Raska-Prizren and Kosovo-Metohija, who was unable to attend for health rea-

After Holy Hierarchal Liturgy all guests were invited to take part in the traditional Slava banquet luncheon in the monastery's great dining hall. The celebration in Decani was also attended by senior officials of the UN Mission and KFOR: UNMIK deputy chief Francesco Bastagli, KFOR deputy commander major general Wolfgang Kopp and general Rossmanith (MNB SW Commander). Also present were representatives of the U.S., British and Italian offices in Pristina. On behalf of the Serbian royal family of Karadjordjevic, Princess Linda Karadjordjevic and her son George also attended the feast.

Contributing to the festive atmosphere by their Orthodox chants and song were members of the Albanian Orthodox Church and the Archdiocese of Ochrid (FYROM), as well as numerous guests from all parts of Serbia.

The guests were first addressed by the slava host, Bishop Teodosije, who thanked everyone present for coming on behalf of Bishop Artemije, who was unable to attend. "We thank the Lord for this day and this joy because we have felt once again, as always in the past, that this holy

shrine connects us in true Christian love," said Bishop Teodosije. "We especially welcome the members of Kfor who have guarded and protected us for the past five years, and without whose efforts this celebration today would not have been possible," said Bishop Teodosije.

On behalf of the UNMIK chief, his deputy,

Mr. Francesco Bastagli, thanked the hosts and expressed his wishes for peace and prosperity to all present. "After the many wonders wrought by the Holy King, we hope that today he will give vision and insight to all in Kosovo and everywhere where decisions regarding Kosovo are made so that all communities can live in peace and tolerance," emphasized Mr. Bastagli, conveying the greetings of UNMIK chief Soren Jessen-Petersen, who is presently on a visit to the United States.

Bishop Atanasije then gave a sermon in which he spoke of the meaning of the Cross,

which consists of a vertical part (love toward God) and a horizontal part (love toward our neighbor). "God came into the world and became incarnate to make us divine. He became flesh to make us incorruptible. He suffered on the Cross to make us immortal. It is this faith that has sustained us and which all of us, and especially our brothers and sisters in Kosovo and Metohija, must maintain in order to stay and survive in our homes and our holy shrines," said Bishop Atanasije, dedicating his choicest words to the children of Kosovo and Metohija and the whole world, who represent the greatest gift of humanity.

ERP KIM Info Service

Литургија у манастиру Дечани Service in Monastery Decani

Главни и одговорни уредник: г. Бранислав Скробоња. Уређивачки одбор: Протосинђел Сава (Јањић), Деромонах Иринеј (Добријевић), Јеромонах Василије (Делић) и Јереј г. Срђан Јаблановић. Технички уредник: г. Зоран Ђуричанин. Стручни сарадник: Гордана Векарић (преводилац)

Адреса редакције: Македонска 25/III, 11000 Београд, тел./факс: +381 11 3373-841, Тел.: 3373-633 Тираж: 5000 Штампа: "Флеш", Земун e-mail: fles@eunet.yu